

HAZAI LAPOKBÓL.

Kármán Mór vezető eszméit, egész gondolkodását s jellemét fejtegeti *Alexander Bernát* (Budapesti Szemle, 1914 jan.); kinek e tanulmánya első, összefoglaló méltatása Kármán Mór hosszú, széleskörű és mély hatású működésének. Nem az a kimerítő, történeti rajz, amelyre ma is már szükség volna; hanem a megértő kortársnak a legfőbb dolgokra rámutató, megvilágító, a későbbi kutatónak bizonyos irányt is adó elmélkedése, amely megállapításaival, itt-ott kifejezett kétségeivel, a közvetlen ismeretség melegével és nem legkisebb mértékben egyes polémikus jellegű részleteivel sokat tesz Kármán és kora megértésére. Mai feladataink és a folytonos haladás érdekében az 1868 óta eltelt időnek alapos ismerete, az irányító gondolatok további alkalmazása és fejlesztése mellőzhetetlen, ezért e korszaknak s benne Kármán szerepének rendszeres feldolgozása igen kívánatos. Ezt nem csupán a közoktatás szervezése, hanem a magyar nevelői gondolkodás fejlődése is szükségessé teszi.

A hitvallásos iskola és a nemzetnevelés c. történeti vonatkozású cikkében *Zsögön Zoltán* (Népinevelő, 1913. 47. sz.) főként a tanítóképzés feladatairól szól: «a jelen és jövő hitvallásos iskolájának őszinte vallási meggyőződésű, világos tudású és nemes önértetű tanítókra van szüksége a nemzetnevelés érdekében». Aztán erőteljes katolikus szellemű tanügyi sajtót sürget, írni szerető tanítónemzedék nevelését, a hitvallásos iskolák fejlesztését, a kath. tanítóegyesületek országos szövetségének megalakítását.

Az állampolgári nevelés. A Magyar Társadalomtud. Szemlében (1913 dec.) *Krisztics Sándor* «a nemzet országló életének magasabb színvonalra emelését» első sorban az állami intézmények nevelő hatásától várja. Mivel azonban hazánkban ez nagyon bizonytalan, annak mestérséges pótlásaként az állampolgári ismereteknek az iskola útján való terjesztését s e végre olyan kézikönyvek kiadását sürgeti, amelyek összefoglalnák a nemzetgazdasági, elméleti társadalom- és államtani ismereteket, a magyar közjogot, nemzetközi jogot, Ausztriával való viszonyunkat, közigazgatásunk fontosabb ágazatait, a pénzügyet, főként az adóügyet s végül statisztikai táblázatokban az ország helyzetének képét. Ilyen könyvet mindenik fokú és jellegű iskola és a felnőttek számára is kíván. A cikkből világos, hogy a szerző e követelményekre nem pedagógiai alapon jutott, ami nem hiba, de irodalmunk ily irányú fejtegetéseivel sem ismerős és a kérdést nem nézi egész terjedelmében. *Málnai Mihály* «A pedagógiai jelszavak és a tanítóság» c. cikkében (Néptanítók Lapja 1913. 52. sz.) az egész állampolgári nevelési kérdést egyszerűen módszertani kérdésnek óhajtja